

NÁHLÁ VLNA GALANTNOSTI !

Na chodbách jsme si mohli všimnout nezvyklého chování učitelů i studentů k učitelkám i studentkám. Někteří začali pouštět dámy do dveří, jiní pomáhají s taškou. Odborníci si myslí, že by mohlo jít o takzvaný jev MDŽ. Tomuto odhadu by odpovídala i realita toho, že gentlemanské chování vydrželo od první hodiny přesně do velké přestávky. Všechny studentky i učitelky se shodly, že by si na takové zacházení zvykly častěji, jak se k tomu ovšem postaví ostatní, to už neovlivní.

TÉMA MĚSÍCE

NENÍ NIC, CO BYCH VÁM ŘEKLA

napsala Apolena Vondrašová

„Nevím, co se stane s mým nejstarším vnukem. Chlapec je chytrý a knihomol, ale je to špatný student, málokdy si dokončí domácí úkoly v pořádku; někdy ho nedokážete přimět k tomu, aby dělal povyk, ani ho nedostanete ven hrát s dětmi, ale pak se najednou tak rozčílí a nadchne, že ho nic nedokáže uklidnit: kymácí se z jednoho extrému do druhého, bez kompromisů.“ Takto popisuje své obavy v dopise příslušnice jednoho z nejznámějších ruských šlechtických rodů Marie Alexejevna Hannibalová. Tento její povedený vnuk ještě v téměř chlapeckém věku z legrace vyhledá údajnou vědmu (poetické), která mu sdělí, že ho čeká velká sláva, dvojí exil a dlouhý život, pokud mu tedy ve šestatřiceti letech nepřivedí smrt bílý kůň, bílá hlava či bílý muž. Jestli tato žena opravdu oplývala věšteckými schopnostmi nebo měla jen velké štěstí, že tuto její věštbu slyšel zrovna jistý Alexandr Sergejevič Puškin, se již patrně nikdy nikdo nedozví.

Co je to ale za výstřelek, uvést hlavní téma čísla věnovanému březnu jako Měsíci historie žen vyprávěním, no dobře, když už ne úplně o bílém (přeci jen nesmíme opomenout jeho kamerunské kořeny), tak alespoň o muži? Pojdme to tedy napravit: tento muž se totiž roku 1828 seznámil s tehdy šestnáctiletou, okouzující Nataljou Nikolajevnou Gončarovovou. La belle Natalie, básníková žena, nebyla zkrátka pro nikoho jen Natalja. Bez příkras nejkrásnější žena Ruska (mluvila ale lépe francouzsky než rusky). Překrásná, spanilá, úchvatná. Plachá a ne moc inteligentní, říkalo se o ní. Zkrátka a dobře, žena, která si neoddiskutovatelně mezi zástupy obdivovatelů mohla vybírat.

Puškin ji o ruku požádal poprvé půl roku po jejich seznámení (poetické), nakonec se sňatkem svolila až o dva roky později.

Proč nakonec Puškinovu nabídku přijala je patrně jedna z největších záhad ruské literární historie - Puškin, poněkud ošklivý (nehledě na to, že ani jeho africké rysy ruské obyvatelstvo devatenáctého století nijak zvláště neoslňovaly), s velmi problematickým vztahem k carovi a celkově velmi rozporuplným sociálním postavením, který byl věčně bez peněz, zato měl velkou zálibu v kartách (které mu moc nešly, nutno dodat) a ona. Možná, že ji matka prostě chtěla provdat za prvního nápadníka, který se namanul, a možná to byla jediná cesta, jak se dostat z ponurého moskevského domova. Nebo za tímto rozhodnutím mohla stát prostá, sebestředná touha být manželkou člověka, o kterém mluvila celá širá Rus? Možná, že Puškina milovala a nebo ještě více - co když si ho vzala z pocitu, že stojí tvář v tvář něčemu neznámému a děsivému, co ji dalece přesahovalo?

Je dobře možné, že se tak stalo kombinací všeho, Natalji se na to ostatně nikdy nikdo nezeptal.

A teď se přiznejte: čekalx jste silnou samostatnou ženu? Čekalx jste, že po tom pobuřujícím úvodu alespoň odhalím nějakou velkou hrdinku? Že se například dozvíte, že to byla ona, kdo napsal Evžena Oněgina, nebo alespoň, že byla sama vynikající básnířkou? Pravda, minimálně jednu báseň prokazatelně napsala (nedochovala se, ostatně psát básně Puškinovi je přeci jen mírně kontraproduktivní) a její zásluhy o vydávání *Sovremenniku* rozhodně nejsou zanedbatelné, ale žádné velké odhalení v tomto směru se nekoná. Je prostě nutné si přiznat, že chceme-li se bavit o dějinách žen, musíme se bavit i o slabých, nesamostatných ženách, naprosté historické majoritě. Natalji hlavní předností prostě byla její nesmírná krása, která se jak jí, tak hlavně jejímu manželovi, nakonec stane osudnou (poetické).

ČERNOBÍLÁ REVUE

Georges d'Anthes de Heeckeren, světlovlasý francouzský royalista v bílé uniformě příslušníka jízdní gardy se s ní setkal údajně na jednom z plesů v Aničkovově paláci (ostatně sám Puškin si po udělení hodnosti komorníka stěžoval, že se tak stalo jen proto, že si car přál, aby Natalja tančila v Aničkovově). Brzy se jí stal naprosto posedlý a léta ji otevřeně pronásledoval, což samozřejmě neuniklo jak pozornosti celé společnosti, tak i pozornosti Puškinově (a aby to málo nepřipomínalo mexickou telenovelu, d'Anthes si později vzal její sestru). Po dalších intrikách nakonec vyzval Puškin d'Anthes na souboj, následně vyzval Puškina na souboj d'Anthes, střelil ho do břicha a do dvou dnů bylo po básníkovi (prozaické). Když Puškin zemřel bylo Natalii Nikolajevně dvacet čtyři let, byla téměř bez prostředků a měla čtyři malé děti.

Ještě 4. února 1837 (jul.) - asi dva týdny po souboji - píše rusko-polský literární kritik Fadděj Bulgarin svému příteli Alexeji Stroženkovi: „Je mi líto básníka, a velice, ale jako člověk byl příšerný. Tvářil se jako Byron, ale skončil jako zajíc. Jeho žena vskutku nemá žádnou vinu. Tys věděl, co byl Puškin zač: copak ho člověk mohl mít rád, zvláště když se napil?“ Ale veřejné mínění se na stranu Natalji nepřiklání dlouho. Brzy začne kolovat (vysloveně špatná) báseň, ve které je mimo jiné Natalje vyčítáno: „Jsi pomluva celého světa, zrádkyně a manželka básníka“. Tato verze příběhu je líbivější (kdo by si taky chtěl přiznat, že velký básník mohl mít nějakou chybu?) a Natalja Nikolajevna tak bude po celé generace připomínána jako rozmařilá, sebestředná osoba, jejíž jedinou zálibou byly plesy, která pokaždé, když jí Puškin četl básně, odcházela do jiného pokoje

(Měla údajně říkat: „Jak mne ty vaše básně nudí, Puškine!“ ale co by člověk věřil Rusům) a která tak svojí zlomyslností zapříčinila smrt největšího ruského básníka (promiň, Lermontove). Stejně jako se ztratily Jesenské dopisy Kafkovi a dopisy Rilkevi psané Sidonii Nádherné, ztratily se i dopisy Puškinovi od Natalji Nikolajevny. Jediné, co tak zbylo z jejího hlasu, je pár francouzských řádek v dopise Puškinovi od její matky, kde píše, že mu nedávno poslala vlastní dopis, a tak „není nic, co bych Vám řekla.“ Mizí tak v téměř anonymním zástupu manželek, dcer a sester slavných mužů, které jsou moc známé, aby byly zapomenuty, ale zároveň moc nevýrazné, aby byly připomínány. A tak není nic, co by nám řekla, protože nikdo není ochoten poslouchat.

BAREVNÁ RUBRIKA

Paris Fashion Week 2026: Nové trendy a barvy

Paris Fashion Week 2026 probíhá od 2. do 10. března a patří mezi nejvýznamnější módní události světa. Na přehlídkových molech v Paříži představují návrháři kolekce na sezónu podzim-zima 2026–2027, které ukazují, co bude letos v módě trendy. Fashion Week sledují celebrity, stylisté i módní blogeré z celého světa.

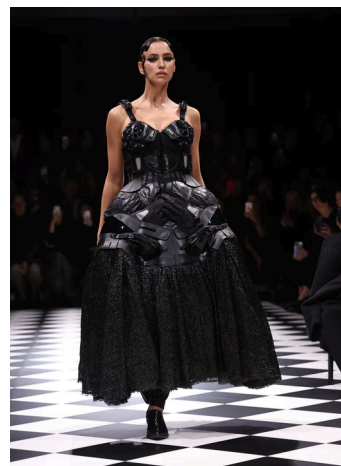
Letos se v centru pozornosti objevily tlumené, ale výrazné barvy, například modrá, zelená, oranžová a béžová, které Hermès použil ve své biker-inspirativní kolekci. Designéři kombinují klasické střihy s moderními detaily, a vznikají tak outfity vhodné nejen pro přehlídkové molo, ale i do městské módy.

Odvážné kreace ukázala i Chappell Roan, která se nechala inspirovat divadlem a fantazií, a outfit Aubrey Plazy s oversized koženou bundou bez kalhot zaujal fanoušky street-style. Módní přehlídky ukazují nejen oblečení, ale také kreativitu návrhářů, nové materiály a kombinace barev.

Paris Fashion Week není jen o známých značkách - představují se i mladí návrháři, kteří posouvají hranice módy. Trendy z letošního března ovlivní, co budeme nosit celý příští rok. Barvy, střihy i odvážné detaily ukazují, že móda je i umění, a hrou s vizuálními efekty.

napsala Nikola Šrámková

POJEDNÁNÍ O STAVU POLITIKY

Změny v důchodech: zodpovědné řešení nebo utíkání od problému?

Co se plánuje?

Ministr práce a sociálních věcí Aleš Juchelka (ANO) oznámil, jaké změny chystá vláda v důchodové politice. Patří mezi ně například vyšší valorizace ovlivněné růstem platů. Jinak řečeno, v současné době je ekonomika v dobré kondici, reálné mzdy rostou, a to by se mělo promítnout i do penzí. Kontroverzním bodem celého návrhu je ale zastropování věku odchodu do důchodu na 65 let.

Něco málo demografie

Žijeme ve státě s průběžným důchodovým systémem. Ekonomicky aktivní část obyvatelstva platí sociální odvody, ze kterých jsou rovnou vypláceny důchody penzistům. Demografie české společnosti vypadá v současnosti v tomto ohledu příznivě; velmi početná generace tzv. Husákových dětí (lidí narozených cca v letech 1970 - 1980) vydělává na relativně malé množství penzistů. Problém ale je, že tato situace se za přibližně 15 let otočí vzhůru nohama.

Proč tomu tak je? Se změnou režimu v roce 1989 přišla totiž zákonitě i změna životního stylu. Svět nabízel mladým lidem řadu nových možností osobního či kariérního růstu, proto pro řadu z nich přestalo být založení vlastní rodiny prioritou č. 1. Výsledkem byla menší porodnost, a tedy i početně slabší generace tzv. mileniálů a Gen Z. Za přibližně 15 let nás tedy čeká odchod Husákových dětí do důchodového věku, jenže lidí, kteří jim budou vydělávat na důchody, bude mnohem méně.

Přístup ministerstva

Zastropování věku odchodu do důchodu tedy v tomto kontextu působí spíše jen jako populistický a nezodpovědný krok, který vůbec nebere ohledy na to, co nás nevyhnutelně čeká. Demografie je neúprosná a věk odchodu do důchodu se zkrátka bude muset zvyšovat bez ohledu na to, jaká vláda bude zrovna u moci. Stejně tak se bude muset samotná částka snižovat. To, že se v současnosti ekonomice daří, rozhodně neznamená, že bychom si mohli dovolit říct „hurá, máme El Dorado, jde se rozhazovat“. Znamená to, že bychom se měli připravit, abychom nastávající demografickou krizi zvládli s co možná nejmenšími dopady.

Problém by nezmírnil ani rapidní nárůst porodnosti. I kdyby se v současnosti začalo rodit obrovské množství dětí, v ekonomice by se to projevilo až za 20 - 25 let, což je ale pozdě. Do té doby by tito potomci byli ekonomicky závislí na svých rodičích.

Podle oficiálních odhadů ministerstva navíc tyto změny zvýší výdaje státního rozpočtu o cca 127 miliard Kč. A schválně hádejme, kdo bude tyto dluhy v budoucnu splácet?

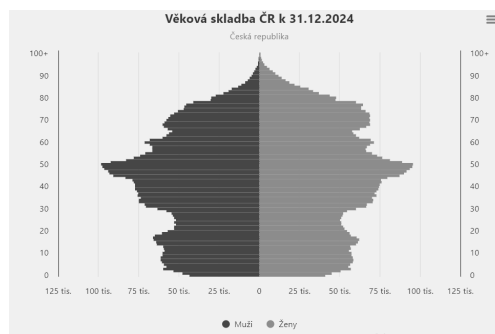
Spolehlivost státu

Z těchto změn ale i z dlouhodobého vývoje, vyplývá jedna věc. Průběžný důchodový systém je jednoduše neudržitelný. V zajištění na důchod už se nebudeme moct spoléhat na stát, nýbrž každý z nás výhradně sám na sebe. Naštěstí si valná většina mladých toto uvědomuje. Podle průzkumu investiční platformy Portu se na státní důchod plně spoléhá jen 3,7% lidí ve věku 18 - 60 let, z příslušníků Gen Z jen 2,7%. Několik důležitých faktorů navíc hraje v náš prospěch. Jedním z nich je právě věk. Většina z nás má celý pracovní život před sebou a tedy dostatek času se na stáří připravit. Také máme daleko širší možnosti spoření či investování, od klasického penzijního spoření přes dlouhodobé investiční produkty až po akcie či ETF fondy.

Situace není tak zoufalá, jak by se mohlo zdát. Pokud se k problému každý z nás postaví racionálně a hlavně převezme individuální odpovědnost za svůj život, není se třeba obávat či panikařit. Pravdou ale nadále zůstává, že nadbytečné utrácení a zadlužování vůbec racionální ani zodpovědné není, ničemu nepomáhá a náš budoucí pracovní život to jen znepríjemní.

napsal Michal Podestát ČTK

ČSÚ

Beletristické okénko ČerVue

Ženy (a jejich muži) v literatuře dvou století

Kdo by neznal Jane Austen? Legendární anglická spisovatelka, představitelka tzv. rodinného románu, u jejíchž nadčasových příběhů již nejedna generace dívek promáčela nejedno balení kapesníčků, když četla z úst Fitzwilliama Darcyho srdcervoucí vyznání: „You have bewitched me, body and soul, and I love you!“, v prosinci oslavila své 250. narozeniny. Vášně pro spisovatelkou činnost přitom projevovala již od dětství, kdy psávala drobné texty, nejčastěji satirické parodie na dobovou literaturu pro rodinné umělecké produkce. A že jí to šlo! Ve svých dvaceti letech napsala svůj první krátký román v dopisech, v současné době vydávaný pod názvem „Lady Susan“, poslala ho londýnskému nakladateli Benjaminu Crosbymu a zdálo by se, že měla našlápnuto na celkem slušnou literární kariéru, kdyby v tom nebyl jeden malinký, leč poněkud nezanedbatelný háček – Jane Austen totiž byla žena. A jako ženě na počátku 19. století jí bylo přisouzeno tvořit maximálně tak útulné rodinné zázemí a budoucí vážené členy anglické vyšší střední třídy (samozřejmě nejlépe mužského pohlaví), nikoli morálně silné hrdinky, vymykající se dobovému pojetí komplexity ženského charakteru. Ženské postavy z per jejích mužských kolegů se totiž zpravidla pyšnily především neuvěřitelnou krásou a svůdností a neuvěřitelně toužily po pozornosti mužského hlavního hrdiny a vůbec nevěděly, co by si bez něj počaly, a určitě by nepřežily, kdyby s ním nemohly být a neuvěřitelně toužily po tom stát za plotnou v jeho domově do konce své pozemské existence a porodit mu patnáct dětí a... a to bylo tak všechno. S vydáváním jejích dnes již notoricky známých děl jako „Pýcha a předsudek“, „Rozum a cit“ či „Northangerské opatství“ tak Jane musel pomáhat její starší bratr Henry – jako žena totiž nemohla ani sama uzavírat smlouvy s nakladatelstvími – přičemž ani na jednom z nich byste si v 19. století nepřečetli její jméno. Všechna byla totiž pouze „By a Lady“, „By the Author of Pride and Prejudice“, či „By the Author of Sense and Sensibility“.

Ani její literární následnice to neměly zrovna jednoduché. Valná většina autorek volila fiktivní mužské pseudonymy, aby se vyhnuly společenským a genderovým předsudkům své doby, jiné se pro změnu spoléhaly na neurčitost svých cizojazyčných příjmení a záměrně zamlčovaly svá křestní jména, která by je mohla kompromitovat (takto například recenze k debutovému románu „Záhada na zámku Styles“ Agathy Christie hovořily o vypravěčském talentu pana A. Christieho).

A zatímco z některých jsme již jako moderní, racionálně uvažující společnost (jak se ostatně sami rádi označujeme) jejich mužské pseudonymy sňali a uvádíme je pod jejich pravými jmény (takže kdybyste se dnes v knihkupectví sháněli po titulu „Na větrné hůrce“ od jistého Ellise Bella, pravděpodobně by na vás koukali jako na blázna), některé vzaly mužský životní styl za svůj natolik, že používat v souvislosti s nimi jejich pravá jména by bylo jaksi irelevantní a v konečném důsledku asi i poněkud zvláštní (příkladem nám budiž George Sand) – tyto genderové rozpaky pak jako Češi často a rádi řešíme přidáváním české koncovky -ová za příjmení jejich mužských pseudonymů, což ovšem z čistě jazykovědného hlediska dává asi stejný smysl, jako kdyby vám učitelka literatury vyprávěla, že v 2. polovině 19. století tvořila na českém území jakási Josef Václav Sládková.

Významné ženy, které byly shodou okolností i ženami významných mužů, jako by byly svými manželi dodnes tak trochu zastíněny – při uvádění jmen jako Zdena Salivarová či Mary Shelley jedním dechem často zaznívá nejprve upřesnění „manželka Josefa Škvoreckého“, „manželka Percyho Bysshe Shelleyho“ a teprve poté „spisovatelka“, „překladatelka“, „básnířka“ a bůh ví, co ještě, jako by snad Zdena Salivarová nemohla existovat bez Josefa Škvoreckého a Mary Shelley bez Percyho Bysshe Shelleyho, a to přestože jejich manželé často s jejich tvorbou nemají pranic společného a obě dámy by se v tomto ohledu perfektně obešly i bez nich (počítaje i Shelleyho četné zásahy do původního rukopisu „Frankensteina“, o nichž se autorka tohoto článku ostatně domnívá, že by se Mary Shelley taktéž perfektně obešla bez nich).

Avšak slyšeli už jste někdy někoho specifikovat „Josef Škvorecký, manžel Zdeny Salivarové, byl významným česko-kanadským spisovatelem a nakladatelem“, nebo „Percy Bysshe Shelley, manžel Mary Shelley, byl anglickým romantickým básníkem“? Nejspíš ne. A přitom – a zde si autorka neodpustí závěrečnou kousavou poznámku – Mary Shelley v pouhých devatenácti letech položila základy vědecko-fantastického románu. Co tak významného pro literaturu kdy vykonal Percy Bysshe Shelley, že si zaslouží být uváděn jako jeden z čelních představitelů anglického romantismu, zatímco Mary Shelley je zmiňována pouze velmi okrajově, pokud vůbec? (Protože buďme k sobě upřímní, „Odpoutaný Prométheus“ není z literárně-historického hlediska zase takové terno). Upřímně, nejspíš nic. Ale narodil se jako muž, a to bohužel stačí.

napsala Amálie Vondrašová

ROZHOVOR

„Myslím, že by obětoval i život.“ popisuje manažer Branických rytířů hru svého třídního učitele.

Minulý měsíc jsme měli šanci užít si hokejový zápas našich maturantů a pedagogického sboru složeného z různých učitelů, které bylo možné v Domažlicích sehnat. I přes vydatné oslavy po zápase si na naši redakci udělal čas jejich obránce Liba - Libor Škarda, který s sebou přivedl i manažera týmu - Františka Škultétyho. V rozhovoru nám poskytli informace a pocity ze zápasu a poslali vzkaz i další generaci budoucích hokejistů.

Osobní otázka na začátek - co pro tebe, jakožto amatérského hráče bylo na přípravě na zápas nejtěžší?

Základ určitě byl naučit se dobře bruslit. Poměrně se to povedlo, ale stejně tam bylo pár momentů, kdy naši spoluhráči zůstali na zemi místo puku. Určitě bylo také důležité poznat ten sport, přece jenom nejsme hokejisti. Náš kapitán Hubert nás ale parádně vyškolil, a tudíž jsme do zápasu mohli nastoupit připraveni.

Kdo na tréninky chodil nejčastěji pozdě?

Těžko říct. Překvapivě se všichni snažili chodit včas, ale pokud bych měl někoho vyzdvihnout, tak já budu mezi prvními. Nechodím totiž včas skoro nikam.

Jaké máš pocity ze zápasu? Užival sis to, nebo jsi byl spíše nervózní?

Já jsem si to užil naplno. Docela se vyžívám v momentech, kde je hodně lidí. Jsem celkem extrovert, takže já osobně jsem byl nadšený. Bohužel nás ale ten konec zamrzl, i když to bylo součástí naší taktiky. Báli jsme se, že by nás po jejich prohře taky nemuseli nechat odmaturovat.

Jak se celkově hrálo proti učitelům a jaký učitel hrál nejtvrději?

Tak hrálo se dobře. Přece jenom kdy jindy máte možnost dát kontakt učiteli, bez toho aniž byste dostali poznámku. Asi nejtvrději hrál náš pan třídní Jarda Stýskal. Výhra byla v jeho očích jasná a bylo vidět, že udělá všechno proto, aby vyhráli. Myslím si, že by obětoval život, ale alespoň byla vidět pořádná snaha (**dođával manažer**).

Oslavili jste nějak zápas?

Samozřejmě. Oslavy byly vydatné. Domažlice se z nich budou vzpamatovávat ještě další čtyři týdny. Nejprve jsme oslavovali v místním pivovaru, kde jsme potkali naše rivaly a poté jsme se přesunuli do méně známé putiky Na Kovárně, kde probíhala oslava až do konce večera.

Jaký máš celkově vztah k hokeji a proč jsi do zápasu vůbec šel?

Vztah k hokeji mám asi jako k většině sportů. Osobně je mám rád, a když jsem viděl možnost vyzkoušet si nový sport, tak jsem to bral. Samozřejmě jakožto správný Čech, vždy hrdě fandím při hokeji národního týmu. Když jsem tu možnost cítil, tak jsem věděl, že je to něco pro mě.

Klasická otázka nakonec. Co byste oba vzkázali budoucímu hokejovému týmu?

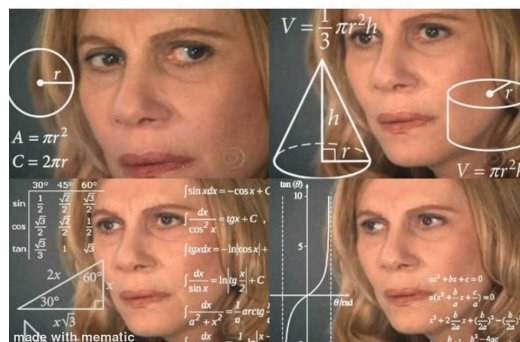
Tak já si myslím, že efektivita Vlčáků s rostoucím věkem pomalu upadá a šance na výhru vzrůstá. Určitě by utkání měli přijmout. Už tady byly i ročníky, které nehráli což si myslíme, že je škoda. V téhle každoroční tradici by se mělo pokračovat i za cenu, že by člověk měl pohrát. Myslím, že by tradice měla jít dál, protože je to za mě super odlehčení školního roku.

napsala Lucie Hubková

MEMES

Když přemýšlíš, proč pan Kozina neměl jako jediný výstroj

KULTURA

Kam v březnu?

15.3.2026 - 19:00 - Sokolovna, Kdyně - 1.KPH: Jolana Slavíková a Roxana Hädler

21.3.2026 - 20:00 - MKS Velký sál - XXVI. Chodský bál 2026

24.3.2026 - 19:00 - MKS Velký sál - Pražské kytarové kvarteto

25.3.2026 - 19:00 - Sokolovna, Kdyně - Aneta Langerová; Zázračná písně krajina

FEJETON

Manuál pro ideální ženu (podle minulosti)

Když se dneska podívám na naše gymnázium, vidím dívky, které řeší matiku jako by to byl konec světa, plánují medicínu nebo se hádají s učiteli o politice. Přijde nám to úplně normální. Jenže se stačí trochu prohrabat historií a člověk narazí na „manuál“, ze kterého mi je upřímně trochu smutno. Dřív totiž život ženy vypadal spíš jako jednoduchá videohra se třemi úrovněmi: narodit se, vyrůst a co nejdřív se vdát. A to byl vlastně konec příběhu. Společnost to totiž měla rozdělené až moc jednoduše. Muži byli ti „důležití“, co řešili svět venku, zatímco žena měla být hlavně tichým doplňkem domácnosti. Fascinuje mě, jak tehdy lidé argumentovali proti vzdělání žen.

Vážně si někdo myslel, že kdyby holka otevřela učebnici fyziky, tak se jí zavaří mozek nebo rovnou omdlí? Jako by vařečka v ruce byla nějaká biologická nutnost a maturita hrozba pro lidstvo. Nejvíc mi ale hlava nebere volební právo. Představte si, že o vašem životě, daních a zákonech rozhodují jen muži a vy na to nemůžete nic říct, i když vás se to také týká. Musíte se přece jen starat o to, jestli je dostatečně zametená podlaha. U nás v Česku se tohle zlomilo až v roce 1920, což vlastně není tak dávno - babičky našich babiček v tom ještě takhle žily. Jasně, dneska už můžeme být doktorky, vědkyně nebo klidně řídit firmy. Ale když si tenhle starý „manuál“ přečtete, dojde vám,

že svoboda, kterou máme, nebyla zadarmo. Bohužel to nebylo tak, že by se muži jednoho dne probudili a řekli si: „Hele, tak je necháme studovat.“ Musely se objevit ženy, které se nebály být za „rebelky“ a spojily se, aby tenhle systém rozbily. A možná si někdo myslí, že změna nastala hned, ale naopak - bohužel trvala roky a stála hodně úsilí, vyčerpání a bolesti. A ke kompletní rovnoprávnosti možná nedojde nikdy. Dnes nám všechna ta svoboda a možnosti, co ženy mají, přijde jako samozřejmost, ale historie ukazuje, že stačí pár generací a všechno může být úplně jinak. Takže je fajn si občas připomenout, že mít vlastní názor a právo vůbec samostatně dýchat nebylo pro ženy vždy tak snadné, jako je dnes pro nás.

napsala Veronika Knejpová